Nr 19

Utbildningsutskottets betänkande i anledning av propositionerna 1972: 1 och 1972: 26 i vad avser anslag för budgetåret 1972/73 till bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet m. m. jämte motioner.

Propositionerna

I propositionen 1972: 1 bil. 10 har Kungl. Maj:t (punkten G 10, s. 443—444 i utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden) föreslagit riksdagen att till Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet för budgetåret 1972/73 anvisa ett förslagsanslag av 7 500 000 kr.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen 1972: 26 angående vuxenutbildning under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden föreslagit riksdagen, såvitt nu är i fråga, att godkänna vad i denna proposition förordats beträffande löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet.

Motionerna

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande motioner:

1972: 496 av herr Andersson i Örebro m. fl. (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar att statsbidrag skall utgå även till central kursverksamhet anordnad av annan organisation med direktanslutna medlemmar än löntagarorganisation,

1972: 1173 av herr Åberg (fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen föreslår att den utredning som nu företas beträffande jordbrukets organisationer också måtte omfatta yrkesfiskarnas organisationer och liknande,

1972: 1533 av herr Nordstrandh m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t som sin mening ger till känna

1. att statsbidrag ur anslaget Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet bör utgå till Sveriges hantverks- och industriorganisation samt Sveriges köpmannaförbund,
2. att benämningen av anslaget bör ändras till »Bidrag till arbetsmarknadsorganisationernas centrala kursverksamhet».

Utskottet

Statsbidrag utgår fr. o. m. budgetåret 1970/71 till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet enligt beslut av 1970 års riksdag. Bidraget avser kostnader för undervisning, resor och inackordering. Till ersättning för undervisningskostnader utgår statsbidrag med 100 procent av de faktiskt utgående ersättningarna, dock högst 100 kr. per vecka. Till kostnader för deltagares resor utgår bidrag med hälften av de faktiska kostnaderna och för inackordering med 30 kr. per elevdygn.

I propositionen 1972: 26 föreslås att Lantbrukarnas riksförbunds centrala kursverksamhet under budgetåret 1972/73 på försök inordnas under anslaget till bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet inom en kostnadsram av 200 000 kr. Utskottet biträder förslaget.

I motionen 1972: 1173 framhålls att fiskarna är en yrkeskår som står jordbrukarna nära. Motionärerna önskar att yrkesfiskarnas organisationer erhåller bidrag till sin kursverksamhet från förevarande anslag.

Utskottet, som noterat att denna yrkesgrupp knappast kan betecknas som en löntagarorganisation, föreslår trots detta att yrkesfiskarorganisationernas kursverksamhet under budgetåret 1972/73 på försök inordnas under anslaget Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet inom en särskild kostnadsram av 10 000 kr. Vad utskottet förordat bör riksdagen som sin mening ge Kungl. Maj:t till känna.

I motionen 1972: 496 har hemställts att statsbidrag skall utgå även till central kursverksamhet anordnad av annan organisation med direktanslutna medlemmar än löntagarorganisation. I motionen 1972: 1533 föreslås dels att statsbidrag skall utgå till Sveriges hantverks- och industriorganisation samt Sveriges köpmannaförbund, dels att anslagsbenämningen Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet skall ändras till Bidrag till arbetsmarknadsorganisationernas centrala kursverksamhet.

Utskottet har inte funnit skäl föreligga för den i nämnda motioner yrkade vidgade statsbidragsgivningen och den föreslagna ändringen av anslagsbenämningen. Motionerna 1972: 496 och 1972: 1533 avstyrks därför.

Vad gäller medelsanvisningen för nästa budgetår under ifrågavarande anslagsrubrik tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen godkänner vad i propositionen 1972: 26 förordats beträffande bidrag till Lantbrukarnas riksförbunds centrala kursverksamhet,
2. att riksdagen som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet i anledning av motionen 1972: 1173 anfört beträffande bidrag till central kursverksamhet som anordnas av yrkesfiskarnas organisationer,

3. att riksdagen avslår motionerna 1972: 496 och 1972: 1533 om statsbidrag till viss central kursverksamhet m. m.,
4. att riksdagen till *Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet* för budgetåret 1972/73 anvisar ett förslagsanslag av 7 500 000 kr.

Stockholm den 20 april 1972

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Alemyr (s), Wikström (fp), Jönsson i Arlöv (s), Nordstrandh (m), Wiklund i Härnösand (s), Elmstedt (c), Gustafsson i Barkarby (s), fru Gradin (s), herr Johansson i Skärstad (c), fru Dahl (s), fru Sundberg (m), herr Berndtson i Linköping (vpk), fru Söder (c), herr Jonsson i Alingsås (fp) och fru Laag (s).

Reservation

av herrar Wikström (fp), Nordstrandh (m), fru Sundberg (m) och herr Jonsson i Alingsås (fp) som anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med »Utskottet har» och slutar med »avstyrks därför» bort ha följande lydelse:

»Utskottet har i det föregående biträtt förslag om försöksverksamhet med viss central kursverksamhet inom särskilda kostnadsramar. Det finns som framhålls i motionerna 1972: 496 och 1972: 1533 organisationer, vilkas medlemmar har minst lika stora ekonomiska svårigheter då det gäller att delta i centralt anordnade kurser som löntagarorganisationernas medlemmar kan ha. Enligt utskottets mening bör Kungl. Maj:t därför för budgetåret 1972/73 försöksvis fastställa en särskild ram för i motionerna avsedda organisationer. Vad utskottet här anfört bör riksdagen som sin mening ge Kungl. Maj:t till känna.»

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen beslutar att i anledning av motionerna 1972: 496 och 1972: 1533 som sin mening ge Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om viss central kursverksamhet,

Särskilt yttrande

av herrar Elmstedt (c), Johansson i Skärstad (c) och fru Söder (c):

Såväl löntagarorganisationer som många företagarorganisationer har medlemmar som är i stort behov av vidareutbildning. Sedan budgetåret

1970/71 utgår bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet. Vi har hävdat att samma bidrag bör utgå också till andra organisationer, vilka har medlemsgrupper med förhållandevis kort grundutbildning. Vi noterar därför med tillfredsställelse att utskottet nu tillstyrker bidrag till Lantbrukarnas riksförbund i enlighet med förslaget i propositionen 1972: 26 samt till yrkesfiskarnas organisationer. Det finns anledning att noga följa den utbildningsverksamhet, som bedrivs inom olika organisationer, och därvid undersöka möjligheterna att i framtiden ytterligare utvidga detta bidrag till att gälla också andra organisationer, som bygger på ett personligt medlemskap och där utbildningssituationen gör det motiverat med samhälleliga insatser.

TRYCKERIBOLAGET IVAR HÆGGSTRÖM AB. STOCKHOLM 1972